

«Я – Шарлі»

Події, що сталися в Парижі зранку 7 січня в редакції сатиричного тижневика «Шарлі Ебдо», змінили картину не лише французької, а й світової системи безпеки.

Озброєні ісламісти, убивши охоронця, увірвалися на ранкове планування. Вони викликали за списком відомих журналістів і розстрілювали їх. Жертвами стали, зокрема, відомі карикатуристи Стефан Шарбоньє (псевдонім – Шарб), Жорж Волінські, Жан Кабю, Бернар Верлак. Під час атаки на редакцію загалом вбито 12 осіб. Протягом усього того трагічного дня новинні телеканали планети показували відео, зняте одним із журналістів «Шарлі», як, виходячи після розстрілу, ісламісти з вигуками «Аллах Акбар!» жорстоко вбили поліцейського. Антитерористична операція, що почалася після цього, збільшила рахунок жертв до 17. Серед них – заручники кошерного супермаркету, яких утримував один з ісламістів Амеді Кулібалі.

Правоохоронці вбили терористів, проте зрозуміло, що нападники – брати Куаші та Амеді Кулібалі – це лише верхівка айсберга. У передмісті й бідних районах багатих та безпечних міст Європи виросло ціле покоління розчарованих у демократії людей, яким радикальні ідеї терору значно ближчі від перспектив наполегливого навчання й щоденної роботи. Причин цього сьогодні можемо згадати багато. Передусім це масова міграція з ісламських країн північної Африки до Франції та Італії, з Туреччини до Німеччини. Не минає й місяця без повідомлення

про трагічну загибель чергових нелегалів, які намагалися через Середземне море потрапити на італійський острів Лампедуза. Загалом, за даними ООН, у Європі мешкають понад 72 мільйони мігрантів. Утім, не так насторожує їхня кількість, як те, що, прибувши до ЄС, мало хто з новачків прагне асимілюватися, тобто вивчати мову та культуру нової батьківщини, чи працювати. Не таємниця, що сотні тисяч шукачів щастя це саме щастя вбачали лише в щомісячних соціальних виплатах. Звісно, на такі кошти дати дітям хорошу освіту складно й геть неможливо почуватися повноцінним членом суспільства.

Кілька років тому автор цих рядків побувала в ознайомчій поїздці для журналістів у Франції, що її організувало МЗС цієї країни. Серед інших ми відвідали й Міністерство внутрішніх справ, яке тоді опікувалося міграцією. Чиновник доволі високого рангу пояснював нам, що найбільша для них проблема – це небажання новоприбулих бодай трохи цікавитися цінностями, якими живуть французи. Часто мігранти навіть не хочуть вивчати мову, бо вона їм не потрібна. Виходить за межі свого району, населеного своїми ж одноплемінниками, там відважуються не всі.

У тому, що така ситуація характерна не лише для Франції, я ввчилася й під час поїздки до Великої Британії. Нашою метою тоді було ознайомитися з перебігом виборів до парламенту. В одному з містечок голова громади розповідав мені, що звичне для британців голосування поштою має бути скасовано саме через мігрантів. «Там

глава родини витягає з конвертів бюлетені всіх її членів, що мають право голосу, й голосує, як йому заманеться. Де ж тут таємниця волевиявлення?!» – обурювався він.

Отже, в Європі з'явилося ціле покоління молодих людей, які не мають освіти й перспектив, а відтак почуваються не потрібними суспільству. Перші тривожні дзвіночки появи налаштованих так людей у паризьких та брюссельських передмістях лунали не один раз, коли вбивство поліцейськими мусульманина перетворювалося на вуличні бої з розбитими автомобілями й потрощеними вітринами.

Водночас неабиякий інтерес до представників цього покоління виявляли радикальні рухи з їхніх історичних батьківщин. До речі, на їхніх теренах сформувалися нині не лише ісламістські радикальні організації (наприклад, Аль-Каїда), а й так звані терористичні держави, як-от Ісламська держава Іраку та Леванту (більш відома її аббревіатура – ІДІЛ). А це вже найвищий рівень терористичної загрози, бо терор є офіційною політикою таких країн. Представники саме цих організацій та країн змогли переконати «найгарячіші голови», що ті є не просто трутнями, які живуть на європейських соціальних дотаціях, а воїнами священної релігії. (Те, що такі ідеї не мають нічого спільного з ісламом, годі й казати). Тепер європейцям належить дати відповідь на запитання: чи ще можна виправити ситуацію? Інакше кажучи: чи вдасться налагодити діалог із мусульманською

«Я – Волноваха»

Марш миру в пам'ять про загиблих під Волновахою. Київ, 18 січня

меншиною, чи протистояння вже проминуло точку неповернення й усунути його вдасться лише силовими методами?

Драматичних змін знає й саме французьке суспільство. Після терактів 7 січня в нього теж було два шляхи: радикалізуватися й почати хрестовий похід проти всього мусульманського чи об'єднатися та спільно боротися з оновленою загрозою. Схоже, французи обрали варіант номер два. 11 січня на Марш єдності вийшли мільйони французів, аби сказати вже відоме в світі гасло: «Я – Шарлі». У такий спосіб вони продемонстрували, що демократичні цінності у Франції відстоюватимуть до останнього. І хоч би як критикували «Шарлі Ебдо» за надмірно вільні карикатури на пророка Мухамеда, мільйонними демонстраціями французи хочуть показати, що свобода в їхній країні понад усе.

До речі, мало хто знає, що слоган «Я – Шарлі» вигадав француз українського походження Жоакім Ронцин. Його розшукали журналісти газети «Ле Монд» і попросили розповісти, як він вигадав гасло, що за кілька днів стало найпопулярнішим в історії Твіттера. «Я – француз українського походження, – представився Жоакім, підкресливши своє національне коріння. – Я відчув гостру потребу са-

ме так висловити обурення кривавим вбивством і о 12:57, через півгодини після перших повідомлень про теракт, написав про це у Твіттері».

Своє обурення терактом висловила й українська громада у Франції, яка теж узяла участь у Марші єдності. Під українськими прапорами організовано пройшли майже дві сотні наших співвітчизників, котрі нині мешкають у Парижі. Щоправда, дискусійним було питання, чи виходить на Марш єдності з антипутінськими гаслами, розповіла кореспондент «Українського тижня» у Франції Алла Лазарева. Дехто з нашої громади не хотів зайве дратувати міністра закордонних справ РФ Сергія Лаврова, який від Росії брав участь у мар-

ші. Утім, за її словами, згадки про українсько-російську війну таки були, адже в ньому з-поміж інших понад 50 лідерів країн світу взяв участь і наш Президент Петро Порошенко.

Утім, на Марші єдності згадали не лише український біль. Багато громад використали цей захід, аби нагадати світові: тероризм – це найбільша нині загроза миру й безпеці. Сьогодні вбивства й захоплення заручників відбуваються не лише в таких країнах, як Сомалі, ЦАР, Афганістан чи Пакистан, а й у розвинених державах Європи. І якщо не виробити спільної антитерористичної політики, що передбачатиме не так силове, як соціально-політичне розв'язання проблеми, світ зануриться в хаос насилля.

Кількість учасників маршу проти тероризму сягала 1,5 млн. осіб. Париж, 11 січня

«12 загиблих і 17 поранених – наслідок обстрілу блокпоста під Волновахою, де якраз перебував пасажирський автобус. Це сталося 13 січня поблизу села Бугас. Спостережна місія ОБСЄ, провівши комплексне обстеження території, де стався теракт, зосередила увагу на п'яти воронках від вибухів снарядів. За оцінкою спостерігачів, усі воронки – наслідок вибуху снарядів ракет, випущених з північно-східного напрямку», – звітує ОБСЄ.

А це Донецька область, саме ті території, що перебувають під контролем бойовиків і російських військових

Фото Петра ЗАПОРОЖЦЯ